

АННОТАЦИЯ

Дипломная работа: 67 стр., 67 источников

Ключевые слова: Философия музыки, европейская музыкальная культура, функции музыки, музыкальный этос, гармония, интонация, «теоретическая и практическая» музыка, античная музыка, средневековая музыка, музыка эпохи Возрождения, музыка Нового времени, музыка романтизма, музыка XX-XXI веков.

Цель работы - обоснование философии музыки как особого типа философской рефлексии через выявление сущностных характеристик интерпретации музыки в классической и постклассической философии. **Объект** - классическая и постклассическая философия. **Предмет** - философские представления о музыке в развитии философского знания.

Методы исследования: метод историко-философской реконструкции; метод компаративного анализа; системный метод.

В результате проведения исследования были получены следующие **выводы:**

1) Анализ классической философской традиции выявил, что методологический вектор, заданный античным мировоззренческим космоцентризмом, определяет деление музыки на две различные области: «теоретическую», являющуюся умозрительной наукой, занятой исследованием начал и причин музыки как таковой, и «практическую», чувственную, которая не является предметом научного изучения. Мировоззренческая парадигма средневековья породила понимание музыки в контексте триады «бог - человек - музыка», тем самым между обществом и миром музыки появляется важный идеологический посредник - христианская религия. Главным завоеванием эстетики Возрождения в области концепций музыки, является эмансипация ее как вида искусства. Используя античные категории («гармония», «мимесис» и др.), классическая философия Нового времени связывает сущность музыки, ее функций, с душой человека, которая становится объектом и источником подражания.

2) Исследование философии музыки в постклассический период позволяет установить, что в период романтизма происходит радикальное обновление механизмов и форм чувственного восприятия, важнейшей особенностью которого становится эмпатия, т.е. вчувствование, вживание во внутреннюю сущность вещей и явлений. Начиная с середины XIX столетия, музыка, понимаемая как высшее из искусств, абстрагируется от прикладных, развлекательных, магических видов музицирования и начинает воплощать в звуках философский масштаб видения мира. Антропологическая концепция находит в XX веке свое отражение в теориях искусства, и в частности музыки. Здесь музыка предстает как аналог личности, не как чувство и рефлексия по поводу чего-либо, а воплощение особого бытия - бытия музыкального произведения и бытия личности одновременно. На сегодняшний день философия музыки стремится постичь язык музыки и интерпретировать его в языке смыслов, имеющих социокультурное значение.

АНАТАЦЫІ

Дыпломная праца: 67 стар, 67 крыніц

Ключавыя словы: Філасофія музыкі, еўрапейская музычная культура, функцыі музыкі, музычны этас, гармонія, інтанацыя, «тэарэтычная і практычная» музыка, антычная музыка, сярэднявечная музыка, музыка эпохі Адраджэння, музыка Новага часу, музыка рамантызму, музыка XX-XXI стагоддзяў.

Мэта працы - абгрунтаванне філасофіі музыкі як адмысловага тыпу філасофскай рэфлексіі праз выяўленне сутнасных характарыстык інтэрпрэтацыі музыкі ў класічнай і посткласічнай філасофіі. **Аб'ект** - класічная і посткласічнай філасофія. **Прадмет** - філасофскія прадстаўлення пра музыку ў развіцці філасофскіх ведаў.

Метады даследавання: метады гісторыка-філасофскай рэканструкцыі; метады кампаратыўнага аналізу; сістэмны метады.

У выніку правядзення даследавання былі атрыманы наступныя **высновы:**

1) Аналіз класічнай філасофскай традыцыі выявіў, што метадалагічны вектар, зададзены антычным светапоглядным космацэнтрызмам, вызначае дзяленне музыкі на дзве розныя вобласці: «тэарэтычную», якая з'яўляецца абстрактнай навукай, занятай даследаваннем пачатку і прычын музыкі як такой, і «практычную», пачуццёвую, якая не з'яўляецца прадметам навуковага вывучэння. Светапоглядная парадыгма сярэднявечча спарадзіла разуменне музыкі ў кантэксце трыяды «бог - чалавек - музыка», тым самым паміж грамадствам і светам музыкі з'яўляецца важны ідэалагічны пасярэднік - хрысціянская рэлігія. Галоўным заваяваннем эстэтыкі Адраджэння ў галіне канцэпцый музыкі, з'яўляецца эмансіпацыя яе як віду мастацтва. Выкарыстоўваючы антычныя катэгорыі («гармонія», «мимесис» і інш.), класічная філасофія Новага часу звязвае сутнасць музыкі, яе функцый, з душой чалавека, якая становіцца аб'ектам і крыніцай пераймання.

2) Даследаванне філасофіі музыкі ў посткласічны перыяд дазваляе ўсталяваць, што ў перыяд рамантызму адбываецца радыкальнае абнаўленне механізмаў і формаў пачуццёвага ўспрымання, найважнейшай асаблівасцю якога становіцца эмпатыя, т.е. вживание ва ўнутраную сутнасць рэчаў і з'яў. Пачынаючы з сярэдзіны XIX стагоддзя, музыка, якая разумеецца як вышэйшую з мастацтваў, абстрагуюцца ад прыкладных, забаўляльных, магічных відаў музіцыравання і пачынае ўвасабляць у гуках філасофскі маштаб бачання свету. Антрапалагічная канцэпцыя знаходзіць у XX стагоддзі сваё адлюстраванне ў тэорыях мастацтва, і ў прыватнасці музыкі. Тут музыка паўстае як аналаг асобы, а не як пачуццё і рэфлексія з нагоды чаго-небудзь, а ўвасабленне асаблівага быцця - быцця музычнага твора і быцця асобы адначасова. На сённяшні дзень філасофія музыкі імкнецца спасцігнуць мову музыкі і інтэрпрэтаваць яе ў мове сэнсаў, маючых сацыякультурнае значэнне.

ANNOTATION

Diploma: 67 p., 67 sources.

Key words: Philosophy of music, European musical culture, music functions, musical ethos, harmony, intonation, "theoretical and practical" music, ancient music, medieval music, Renaissance music, Modern times music, music of Romanticism, music of the XX-XXI centuries.

The purpose of the diploma – justification of the philosophy of music as a special type of philosophical reflection through the identification of the essential characteristics of the interpretation of music in classical and postclassical philosophy.

The object is classical and postclassical philosophy. **Subject** - philosophical ideas about music in the development of philosophical knowledge.

Research methods: the method of historical-philosophical reconstruction, the method of comparative analysis and the system method.

The research allowed to draw the following **conclusions**:

1) Analysis of the classical philosophical tradition revealed that the methodological vector given by ancient worldview cosmocentrism determines the division of music into two different areas: "theoretical", which is a speculative science engaged in the study of the beginnings and causes of music as such, and "practical", sensual, which is not subject of scientific study. The worldview paradigm of the Middle Ages gave birth to the understanding of music in the context of the triad "God - Man - Music", thereby creating an important ideological mediator between the society and the world of music - the Christian religion. The main achievement of the aesthetics of the Renaissance in the field of music concepts is the emancipation of it as an art form. Using the ancient categories ("harmony", "mimesis", etc.), the classical philosophy of modern times connects the essence of music, its functions, with the soul of a person who becomes the object and source of imitation.

2) The study of the philosophy of music in the post-classical period makes it possible to establish that during the period of romanticism there is a radical renewal of the mechanisms and forms of sensory perception, the most important feature of which is empathy, that is, feeling, getting into the inner essence of things and phenomena. Since the middle of the XIX century, music, understood as the highest of the arts, abstracts from applied, entertaining, magical kinds of music making and begins to embody in sounds the philosophical scale of the vision of the world. The anthropological concept finds its reflection in the twentieth century in the theories of art, and in particular of music. Here, music appears as an analogue of a person, not as a feeling and reflection about something, but as the embodiment of a special being - the being of a musical work and being of a person at the same time. To date, the philosophy of music seeks to understand the language of music and interpret it in the language of meanings that have a sociocultural significance.